

## KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024

### INFORMACJE OGÓLNE

**1. Nazwa przedmiotu:** Techniki położnicze i przyjmowanie porodu/ Nauki w zakresie opieki specjalistycznej

**2. Nazwa kierunku:** położnictwo, profil praktyczny

**3. Poziom studiów:** studia pierwszego stopnia

**4. Liczba punktów ECTS:** 11

**5. Liczba godzin w semestrze**

| semestr | prj/zp | zp/ CSP |
|---------|--------|---------|
| II      | 78     | 8       |
| III     | 78     | 8       |
| IV      | 36     | 4       |
| VI      | 112    | 8       |

**6. Język wykładowy:** polski

**7. Wykładowca :**

### INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

#### 8. Wymagania wstępne

- 1) Znajomość zagadnień z anatomii, fizjologii człowieka, patologii,
- 2) Wiedza z zakresu podstaw opieki położniczej.
- 3) Wiedza z zakresu podstaw neonatologii.

#### 9. Cele przedmiotu

C1 Nabycie umiejętności samodzielnego przyjęcia porodu fizjologicznego.

C3 Umiejętność sprawowania opieki nad rodzącą w trakcie porodu fizjologicznego, porodu powikłanego i cięcia cesarskiego.

C4 Uzyskanie wiedzy na temat przebiegu porodu fizjologicznego, porodu z powikłaniami, porodu zabiegowego i cięcia cesarskiego.

C5 Opieka nad pacjentką w przypadku wystąpienia powikłań w przebiegu porodu.

C 6 Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wykonywane działania i zrozumienia dla problemów zdrowotnych pacjentek rodzących i ich rodzin.

#### 10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

#### UMIEJĘTNOŚCI, potrafi:

- |        |  |
|--------|--|
| D.U.1  | Dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, Interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej; |
| D.U 2. | Rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;   |
| D.U.3  | Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;  |
| D.U.4  | Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru   |

|  |  |
|--|--|
|  | niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;  |
| D.U.5  | Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;   |
| D.U.4  | Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;               |
| D.U.5  | Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;   |
| D.U.4  | Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;               |
| D.U.5  | Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;   |
| D.U.10   | Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;   |
| DU.11  | wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej; |
| D.U.10   | Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;   |
| <b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE, jest gotów do:</b>   |  |
| 5.   | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielny rozwiązaniem problemu;   |
| 7.   | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych |
| <b>11. Treści programowe</b>   |  |
| <b>Forma zajęć</b> –zajęcia praktyczne   |  |
| <b>Semestr II</b>  |  |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>Plan porodu.</li> <li>Prowadzenie i dokumentowanie poszczególnych okresów porodu. Partogram — karta obserwacji porodu.</li> <li>Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym przednim: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego.</li> <li>Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym tylnym: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego.</li> <li>Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych (rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu, prowadzenie porodu): ułożenie wierzchołkowe, ułożenie ciemieniowe, ułożenie czołowe, ułożenie twarzowe.</li> <li>Przyjęcie rodzącej do porodu zgodnie z przyjętymi procedurami, zasadami — standardami – badanie podmiotowe i przedmiotowe ,zwiastuny porodu – oznaki zbliżającego się porodu oznaki początku porodu.</li> <li>Przygotowanie kobiety do porodu.</li> <li>Poród — podział na okresy. Zasady postępowania w poszczególnych okresach porodu zgodnie założeniami standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej.</li> <li>Ocena sytuacji położniczej na podstawie położniczego badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej pomoc położnicza w okresie rodzenia się płodu i popłodu – metody łagodzenia bólu porodowego (farmakologiczne i niefarmakologiczne)</li> </ol> |  |
| <b>Semestr III</b>   |  |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>Dobór i stosowanie odpowiednich udogodnień i pozycji wertykalnych w zależności od okresu porodu i preferencji rodzącej zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocena jego stan według obowiązujących skal oceny.</li> <li>Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem kleszczy.</li> <li>Poród zabiegowy z użyciem próżniociągu położniczego (vacuum extractor): wskazania, przeciwwskazania i warunki do założenia próżniociągu, technika wykonania zabiegu. Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem próżniociągu położniczego.</li> <li>Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: w funkcjonowaniu oddzielaniu i wydalaniu łożyska standard postępowania w zaburzeniach funkcjonowania łożyska standard postępowania w zaburzeniach oddzielaniu i wydalaniu łożyska, pozostawienie resztek tkanki łożyskowej w macicy.</li> <li>Ręczne wydobycie łożyska.</li> <li>Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zaburzenia czynności skurczowej macicy — postaci zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, przyczyny,</li> </ul> </li> </ol>  |  |

- ✓ powikłania, postępowanie, zapobieganie zaburzenia rozwierania się części pochwowej szyjki macicy — niedojrzałość szyjki macicy i dystocja szyjkowa, rokowanie,
- ✓ powikłania porodu, postępowanie poród przedłużony — przyczyny, rokowanie, powikłania powikłania pępowinowe: przodowanie i wypadnięcie pępowiny — standard postępowania
- ✓ przodowanie i wypadnięcie rączki — standard postępowania.

#### **Semestr IV**

1. Prowadzenie partogramu w sytuacji patologicznego przebiegu porodu. Udzielanie pierwszej pomocy położniczej.
2. Postępowanie z noworodkiem po porodzie .
3. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych.

#### **Semestr VI**

1. Postępowanie z noworodkiem po porodzie z punktacją poniżej 7 pkt wg. skali Apgar.
2. Procedura postępowania z ciężarną/ rodzącą/novorodkiem zakażonych wirusem HIV.
3. Standardy dotyczące opieki nad ciężarną z zagrażającym porodem przedwczesnym i w przebiegu porodu przedwczesnego.
4. Poród drogami natury po cięciu cesarskim.
5. Współczesna diagnostyka w okresie okołoporodowym:
6. Kardiotokografia — analiza zapisu KTG (test bezstresowy, test stresowy) – kardiotokografia komputerowa elektrokardiografia płodu.
7. Pulsoksymetria płodu, biofizyczny profil płodu. Dystocja barkowa — nagła sytuacja położnicza (algorytm postępowania w sytuacji dystocji barkowej).
8. Poród z udziałem osoby towarzyszącej, wspierającej .
9. Zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych.
10. Poród bliźniaczy: rozpoznanie w badaniu położniczym, prowadzenie porodu bliźniaczego - poród pierwszego i drugiego bliźniaka.
11. Postępowanie w trakcie porodu z dzieckiem z urazem okołoporodowym, wadami rozwojowymi, pępowiną dwu naczyniową, w przypadku naczyń błędzących.

#### **Tematy scenariuszy realizowanych w Centrum Symulacji Położniczych:**

#### **Semestr II**

1. Postępowanie z rodzącą w I okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego- metoda symulacji pośredniej wierności.

#### **Semestr III**

1. Postępowanie z rodzącą w II okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych- metoda symulacji pośredniej wierności.

#### **Semestr IV**

1. Postępowanie z ciężarną zgłaszającą się z powodu złego samopoczucia- metoda symulacji wysokiej wierności.
2. Postępowanie z ciężarną w III okresie porodu - metoda symulacji wysokiej wierności.

### **12. Narzędzia/metody dydaktyczne**

1. Rozwiązywanie problemu, pobudzenie kreatywności
2. Zadania zespołowe i indywidualne
3. Przykładowe wyniki badań
4. Wybrane studium przypadku
5. Metoda symulacji medycznej

### **13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe )**

- F1. Obecność na zajęciach
- F2. Odpowiedź ustna- kolokwium cząstkowe
- F3 wykonywanie czynności bieżących, zaliczenie na ocenę z wpisaniem do Indeksu Umiejętności
- F4 opracowanie procesu pielęgnowania;
- F5 prowadzenie dokumentacji medycznej.
- P1 kolokwium końcowe - odpowiedź ustna

### **14. Obciążenie pracą studenta**

| Forma aktywności   | liczba godzin |
|--|---------------|
| 1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela   | 320           |
| 2. Praca własna studenta   | 30            |
| suma   | 330           |
| liczba punktów ECTS  | 11            |
| <b>15. Literatura</b>  |               |
| Literatura podstawowa:   |               |
| 1. Bręborowicz G.H. Położnictwo i ginekologia , tom I i II PZWL 2020 ,2020   |               |
| 2. Położnictwo ćwiczenia . M. Troszyński wyd . 2021 PZWL   |               |
| 3. Alternatywne metody opieki okołoporodowej . (red ) G.Iwanowicz -Palus wyd 2019  |               |
| 4. Stany nagłe Ginekologia i Położnictwo .T. Maciejewski wyd Medical Tribune 2018  |               |
| 5. Prowadzenie porodu .(red ) V.Chapman , C.Charles .PZWL 2010.  |               |
| 6. Iwanowicz Palus G., M.Makara-Studzińska. Psychologia w położnictwie i ginekologii . PZWL 2019.  |               |
| 7. Łepecka – Klusek C. Pielęgowanie we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, 2019.  |               |
| 8. USG dla położnych .E.Dmoch – Gajzlerska . PZWL 2014.  |               |
| 9. Iwanowicz-Palus G., Bień A.Techniki położnicze i prowadzenie porodu. PZWL, 2022.  |               |
| Literatura uzupełniająca:  |               |
| 1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. ( ze zmianami 01.01.2019 r.)  |               |
| 2. Standardy Opieki Medycznej Nad Noworodkiem W Polsce. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne.  |               |
| 3. Stany nagłe w położnictwie .(red ) E.Dmoch -Gajzlerska PZWL 2011.   |               |
| <b>16. Formy oceny – szczegóły</b>   |               |
| <p>Obowiązkowa jest 100% obecność (w przypadku nieobecności, zajęcia muszą się odbyć w innym terminie po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym zajęcia praktyczne), udokumentowanie dwóch procesów pielęgnowania wybranej pacjentki, zaliczenie tematów seminaryjnych (forma ustna), indeks umiejętności praktycznych, spełnienie kryteriów zaliczenia zajęć praktycznych, przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych. W trakcie zajęć student powinien cechować się nienaganną postawą etyczną wobec pacjentów i zespołu.</p> <p>Kryteria zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>100% Obecność na zajęciach, kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjentki, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach opiekuńczo-pielęgniacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej</li> <li>Zapewnienie opieki położnej zgodnie z obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki ogólnoludzkiej i zawodowej,</li> <li>Udokumentowanie opieki na podstawie dwóch procesów pielęgnowania.</li> <li>Zaliczenie ustne tematyki zajęć praktycznych oraz umiejętności praktycznych w oddziale według indeksu(dziennika) umiejętności</li> </ol> <p>Ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania oraz pracy studentów według indywidualnej karty oceny (Działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki położniczej)</p> <p><b>w zakresie kompetencji społecznych:</b></p> <p>Ocena opiekuna / nauczyciela prowadzącego,<br/>Opinie kolegów/koleżanek,<br/>Samoocena.</p> <p><b>Ocena zajęć w Centrum Symulacji Położniczych:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– 100% obecność,</li> <li>– przestrzeganie Regulaminu zajęć w CSP,</li> <li>– formułowanie informacji zwrotnych podczas prebriefingu i debriefingu,</li> <li>– zaliczenie czynności określonych w check-liście.</li> </ul> |               |

|  |
|--|
| <p><b>Kryteria weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w procesie pielęgnowania;</b></p> <p>Zakres wykonania;</p> <p>Umiejętność gromadzenia i analizowania danych o podmiocie opieki z wykorzystaniem metod i narzędzi: wywiad, obserwacja, analiza dokumentacji medycznej, skale, testy na potrzeby pielęgnowania; pkt– 0-1-2</p> <p>Umiejętność wykorzystania zgromadzonych informacji do właściwego formułowania diagnozy<br/>pkt– 0-1-2</p> <p>Umiejętność określania celów opieki pkt– 0-1-2</p> <p>Planowanie działań adekwatnych do sytuacji zdrowotnej pacjenta i rodziny; pkt– 0-1-2</p> <p>Realizacja planowanych działań zgodnych z aktualnymi standardami udzielania świadczeń pkt– 0-1-2</p> <p>Umiejętność oceny efektów zrealizowanych planowanych działań<br/>pkt– 0-1-2</p> <p>Stosowanie poprawnej terminologii medycznej pkt– 0-1-2</p> <p>UWAGA: Uzyskanie 0 pkt w którymkolwiek elemencie oceny uniemożliwia pozytywne zaliczenie procesu pielęgnowania skala ocen</p> <p>14 pkt- b. dobry ,13 pkt- dobry plus. 12 pkt- dobry, 11 pkt- dostateczny plus, 10 pkt- dostateczny, 9 pkt i mniej niedostateczny.</p> |
| <b>17. Inne przydatne informacje o przedmiocie</b>   |
| 1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. strona internetowa uczelni  |
| 2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć Akademia Bialska, placówki z którymi Akademia Bialska im. Jana Pawła II podpisała porozumienia w sprawie realizacji zajęć praktycznych.   |
| 3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) strona internetowa uczelni   |
| 4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) zgodnie z wykazem   |